

Østeuropæisk Børnehjælp – transport til Rumænien maj 2017

Astrid Stampe Lovelady, ph.d-studerende i antropologi ved University of St. Andrews

Fra lørdag d. 13. maj til lørdag d. 20. maj 2017 kørte jeg med Østeuropæisk Børnehjælp til Rumænien med transport nummer 58. Formålet med turen var at uddele blandt andet møbler til skoler – én af foreningens kerneområder i forhold til sin hjælp i Rumænien. Vi var i alt fire personer fra Kegnæs, som kørte i foreningens næstformand og leder af Rumænien-afdeling Arne Lorenzens bil.

Et par dage inden afgang til Rumænien pakkede vi den store lastbil med alle tingene, som havde været opbevaret i foreningens depot i Sønderborg. Tingene inkluderede blandt andet møbler til hospitaler og skoler. Allerede inden pakningen var det forudbestemt, hvem i Rumænien, der skulle modtage hvilke ting fra Danmark. På den måde undgår man forvirring og misforståelser under uddelingen.

Den fuldt læssede lastbil i Sønderborg inden afgang mod Rumænien (privat foto)

Under turen havde vi flere stop. Første stop var ved et motel i Ungarn ca. 150 km fra den ungarsk-rumænske grænse, hvor vi overnattede den første nat. Østeuropæisk Børnehjælp har i mange år haft sit første stop her. Under opholdet her var det tydeligt, at ejeren af motellet havde ventet os; hun modtog os med smil, knus og varme

Andet stop var i den større rumænske by Cluj i Transylvanien i det vestlige Rumænien, hvor vi mødtes med folk fra den rumænske hjælpeorganisation Filantrop. Organisationen samarbejder med den katolske kirke i Cluj og har et depot, hvor vi læssede ting af, inden vi fortsatte vores tur.

Herefter kørte vi til det tredje stop, som var i landsbyen Cornăţel uden for byen Oneşti i regionen Moldova i det østlige Rumænien. Turen fra Cluj til Oneşti tog hele dagen, og på vejen kørte vi gennem smukke landskaber, hyggelige landsbyer og på smalle veje, der førte os gennem det rige bjerglandskab. Resten af ugen overnattede vi i Cornăţel i en lejlighed, som ligger i sammenhæng med landsbyens Pinsekirke. Præsten og hans kone og børn tog hjerteligt imod os ved vores ankomst. De har selv boet i Spanien gennem 10 år, men valgte at

vende tilbage til Rumænien for nogle år siden, da de mente, at de ved deres arbejde gennem kirken kan være med til at gøre en forskel for folk i Rumænien i dag. Vi ankom til kirken sent om aftenen og startede næste morgen med at læsse ting af ved en nærliggende skole i landbyen Coțofănești. Efter vi havde læsset tingene af, blev vi inviteret ind på lærerværelset til en kop kaffe, men vi måtte tage afsted igen hurtigt, da vi skulle tilbage til kirken i Cornățel og læsse de sidste ting af fra lastbilen. Denne sidste aflæsning foregik ved at lægge tingene i bunker i haven foran kirken. Alle tingene var mærket med modtagernes landsbynavne. På den måde var det nemt for repræsentanter fra omkringliggende landsbyer at komme og hente tingene til dem. Solen skinnede heldigvis i den rumænske forårsvarme, som måske i højere grad kunne sammenlignes med en god dansk sommerdag. I nogle timer arbejdede vi på højtryk med at tage tingene ud af lastbilen, og præstens kone sørgede for forplejning med sandwiches og varm mad.

Aflæsning af skolemøbler foran skolen i Coțofănești (privat foto)

Aflæsnede borde og stole i gymnastiksalen på skolen i Coțofănești (privat foto)

Aflæsning af ting ved kirken i Cornățel (privat foto)

Aflæsning af ting ved kirken i Cornățel (privat foto)

Aflæsning af ting ved kirken i Cornățel (privat foto)

Resten af ugen frem til fredag benyttede vi blandt andet til at besøge nogle af de steder, som tidligere har modtaget hjælp; heriblandt en skole og en tidligere indsat mor med to børn. Gennem hjælp fra Danmark har denne moder formået at etablere et liv med sine børn og en ny mand efter ophold i et rumænsk fængsel. Dertil besøgte vi også en skole, som står til at modtage hjælp ved næste transport af skolemøbler til Rumænien. Skolen er beliggende i landsbyen Sohodor uden for byen Bacău. For at komme til Sohodor kørte vi cirka 10 km på en vej uden grusbelægning. Skolen består af to bygninger: én bygning fra 1953 og én bygning fra 2006. Begge bygninger har behov for at få udskiftet møblerne. Pladsmanglen, som skolepersonalet klagede over, kan Østeuropæisk Børnehjælp dog ikke hjælpe med. En lærer, som vi talte med, nævnte, at de ville være meget glade for at modtage nye møbler. Skolen modtager allerede finansiel støtte fra to andre udenlandske organisationer; men denne støtte er alene til undervisningsrelaterede aktiviteter og hjælper ikke med basale behov som skolemøbler. Således kan Østeuropæisk Børnehjælp være med til at understøtte nogle af de behov, som andre organisationer måske ikke i så høj grad tager i betragtning.

Under sine ture til Rumænien tager Arne Lorenzen rundt til blandt andet skoler for at vurdere, hvor mange møbler, skolerne har brug for. Arne indgår først aftaler om at levere møblerne til skolerne, når han har samlet møblerne i Danmark. Da tingene i Danmark allerede er indsamlet, inden de bliver lovet væk til folk i Rumænien, undgår man at love ting, som aldrig ankommer. Som det også kom til udtryk under denne tur, så lover organisationer af og til folk i Rumænien ting, som af forskellige årsager alligevel ikke kommer. Med sin tilgang til uddeling af hjælp vil Østeuropæisk Børnehjælp gerne undgå dette.

En del af de skoler, som Østeuropæisk Børnehjælp har hjulpet, er bygget med hjælp fra EU-midler. Imidlertid går de EU-finansierede skolemøbler på disse skoler hurtigt i stykker, mens de brugte møbler fra Danmark er af mere holdbar kvalitet. Ironisk set kan der siges at foregå en cirkulation af skolemøbler: Østeuropæisk Børnehjælp indsamler i disse år mange møbler, som på danske skoler er blevet udskiftet med nye teknologiske skolemøbler, der ofte går hurtigere i stykker end de brugte møbler, som sendes til Rumænien. Det vil sige, at EU er med til at finansiere møbler, der relativt hurtigt skal udskiftes med brugte danske møbler, der er af mere holdbar kvalitet end de nye møbler, som nyligt er blevet købt ind til danske skoler. På den ene side er Østeuropæisk Børnehjælp altså med til at give en værdifuld hjælp til rumænske skoler. På den anden side afspejler denne hjælp måske også, hvorledes man i disse år måske foretager kortsigtede investeringer i skolemøbler – et muligt aspekt af en mere overordnet bruge-og-smide-væk-tendens, som man ser på mange områder.

Rumænien står i dag i en situation, hvor der på ene side kan dokumenteres økonomisk fremdrift på samfundsplan, men hvor mange børn – særligt i landområderne – vokser op i fattigdom. Skolerne gør her en indsats for både at uddanne og danne eleverne. Klasseværelserne var tydelige eksempler herpå, da man eksempelvis kunne se matematiske formler på tavlerne eller plakater med verbernes bøjninger på væggene. Samtidigt var der mange ordsprog på væggene, der talte om vigtigheden af både uddannelse og dannelse i forhold til, hvordan man bør opføre sig over for hinanden. Dette er et syn, som man formentligt også kan møde på en skole i Danmark. Ikke desto mindre vidner det også om, at man med uddannelse forsøger at give børn en mulighed for at skabe sig en fremtid i et land,

som på den ene side kæmper med problemer som korrupsion, fattigdom og affolkning (som følge af særligt mange unge menneskers emigration til andre lande), men hvor man i sit møde med folk kan mærke potentialet og en brændende ivrighed efter at lære og udforske. På denne tur til Rumænien kunne man få et indtryk af, hvorledes Østeuropæisk Børnehjælp bidrager ved at give skoleeleverne essentielle ressourcer til at forbedre skoledagen for eleverne.

I alt har 57 rumænske skoler modtaget hjælp fra Østeuropæisk Børnehjælp. De fleste af disse skoler er beliggende i området omkring Iasi i regionen Moldova. Østeuropæisk Børnehjælp har sendt 5893 skoleborde og 9072 stole til de rumænske skoler.